

T.B.M.M.
BARIŞ ve DEMOKRASI PARTİSİ
Grup Başkanlığı

BDP

Sayı: 238
Tarih: 29.04.2010

10/796

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Medyanın kadına karşı ayrımcı yaklaşımının tüm boyutlarıyla ortaya çıkarılması ve medyada toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı yaklaşımın esas alınması amacıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

1-AYLA AKAT ATA	BATMAN
2-SELAHATTİN DEMİRTAŞ	DİYARBAKIR
3-GÜLTAN KIŞANAK	DİYARBAKIR
4-BENĞİ YILDIZ	BATMAN
5-AKIN BİRDAL	DİYARBAKIR
6-EMİNE AYNA	MARDİN
7-FATMA KURTULAN	VAN
8-HASİP KAPLAN	ŞIRNAK
9-HAMİT GEYLANİ	HAKKARİ
10-İBRAHİM BİNİCİ	ŞANLIURFA
11-M. NURİ YAMAN	MUŞ
12-MEHMET NEZİR KARABAŞ	BİTLİS
13-MEHMET UFUK URAS	İSTANBUL
14-OSMAN ÖZÇELİK	SİİRT
15-ÖZDAL ÜÇER	VAN
16-PERVİN BULDAN	İĞDIR
17-SEBAHAT TUNCEL	İSTANBUL
18-SEVAHİR BAYINDIR	ŞIRNAK
19-SIRRI SAKIK	MUŞ
20-ŞERAFETTİN HALİS	TUNCELİ

GEREKÇE

Türkiye'nin de aralarında bulunduğu pek çok ülke Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'ne taraf olarak, cinsler arasında tam bir eşitliğin gerçekleşmesi için kadınlar ile erkeklerin toplumdaki geleneksel rollerinde bir değişikliğe ihtiyaç bulunduğunu kabul etmiştir. Sözleşme kapsamında, her iki cinsten birinin aşağılığı veya üstünlüğü fikrine veya kadın ve erkeğin kalıplaşmış rollerine dayalı önyargıların, geleneksel ve diğer bütün uygulamaların ortadan kaldırılmasını sağlamak amacıyla kadın ve erkeklerin sosyal ve kültürel davranış kalıplarını değiştirmesi sorumluluğuna yer verilmiştir. İlgili sözleşme bağlamında taraflara yaşamın her alanında kadına karşı ayrımcılığın önlenmesinde ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında büyük sorumluluklar düşmektedir.

Günümüzde kitle iletişim araçları egemen kültürün içselleştirildiği ve cinsiyetçi ideolojinin meşrulaştırıldığı alanlardan biri haline gelmiştir. Kitle iletişim araçları toplumun kültürel ve sosyal yapısının belirlenmesinde, toplumsal yargıların değişiminde yada yeniden üretiminde göz ardı edilemeyecek bir öneme sahip bulunmaktadır.

Avrupa Konseyi tarafından, yayıncılık alanında ortak ilkelerin belirlenmesi amacıyla oluşturulan ve Türkiye'nin de taraf olduğu "Avrupa Sınır Ötesi Televizyon Sözleşmesi, program hizmetlerinin sunuş ve içerik bakımından tüm unsurlarının insan onuruna ve diğer insanların temel haklarına saygılı olması gerektiği esasına içermektedir. Uluslar arası alanda yapılan mevzuatların yanı sıra ülkemizde de yayıncılık alanında bir takım düzenlemeler yapılmış, bu kapsamda 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun ile, insanların cinsiyet vb. nedenlerle aşağılamayacağı, kınanamayacağı, kadına karşı şiddetin ve ayrımcılığın teşvik edilemeyeceği açıkça belirtilmiştir. Yine Radyo ve Televizyon Yayınlarının Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik kapsamında da reklamların ırk, cinsiyet ve milliyet alanlarında ayrımcılık içermeyeceğine yer verilmiştir.

Kitle iletişim araçları arasında yer alan görsel medyanın hem yaygınlığından hem de hızlı bilgi akışı sağlama özelliğinden dolayı, toplumsal cinsiyete dayalı rollerin değişiminde yada yeniden üretiminde önemli bir etkisinin bulunduğu yapılan araştırmalarla da ortaya konmuştur. Toplumda egemen olan cinsiyetçi bakış açısını pekiştiren, kadınlık rollerine ilişkin egemen tanımları üreten, kadınlığı belli imge ve yaşam tarzları içine hapseden medya metinlerinde baktığımızda kadınlar ; kendi bedeni ve hayatı üzerinde söz sahibi olamayan,

anne, eř, cinsel şiddete maruz kalan, zavallı, korunmaya muhtaç, ahlaki değerlerin ölçütü, soy sürdürme aracı gibi farklı biçimlerde topluma sunulmaktadır. Nitekim "İlköğretim Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Algıları" konulu araştırma sonucuna göre, çocukların, toplumsal cinsiyetle ilgili algılarının, geleneksel kadın-erkek rollerine paralel olduğunu göstermektedir. Medya kanalıyla topluma sunulan programların, yayınların, bireylerin yetişmelerindeki ve yaşam biçimlerini belirlemelerindeki etkisi dikkate alındığında, kadınlık -erkeklik rollerine ilişkin kurgulamalarla, kadınların eşitsiz konumları yeniden üretilmekte ve böylelikle toplumsal hafızada korunmaktadır.

Medyanın kadına karşı ayrımcı yaklaşımının tüm boyutlarıyla ortaya çıkarılması ve medyada toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı yaklaşımın esas alınması amacıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.